

Worstelen met waterkwaliteit

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de glastuinbouw staat ter discussie. De waterkwaliteit verbetert nog onvoldoende. Hoe staat LTO Glaskracht in deze discussie?

Jean Aerts

LTO Glaskracht, portefeuillehouder Water

Opinie

Vanuit een meetnet van 22 landelijke meetpunten in de bestrijdingsmiddelenatlas wordt bijgehouden hoe de glastuinbouw presteert op het gebied van nutriënten en gewasbescherming. In de wet is geregeld dat bij normoverschrijdingen gebruiksbeperkingen kunnen worden opgelegd. Dat raakt de glastuinbouw met name op gewasbescherming. We moeten stappen zetten op het gebied van de zuivering van restwater.

Het raakt ook de open plantaardige sectoren, die gebruiksnormen voor stikstof en fosfaat krijgen opgelegd. Die zijn niet altijd dekkend voor het geteelde gewas.

In de glastuinbouw hebben we een dak boven ons hoofd. We hebben gevraagd om beoordeeld te worden op emissienormen, niet op verbruik. Daardoor kunnen we desgewenst intensief telen.

De waterkwaliteit verbetert, maar niet volgens het tempo dat nodig is en in de normen vastgelegd. Kennelijk zijn onze teeltsystemen minder gesloten dan we graag zouden willen. Vanuit de monitoring kan het Ctgb niet anders dan verbruiksbeperkingen opleggen of ter behoud van het middelenpakket de sector verplichten haar restwater te zuiveren op gewasbeschermingsresten. Dat is nu gebeurd.

Een alternatief zou zijn intrekken van toelatingen. Dat heeft iets onrechtvaardigs, het legt ook beperkingen op aan bedrijven die aantoonbaar hun teeltsystemen op orde hebben en niet lozen.

Hoe gaan we daarmee om als sectororganisaties? Als portefeuillehouder Duurzaam sprak Hans Huijbers in dit blad over belangen behartigen of verdedigen. Kern van zijn betoog: problemen oplossen, niet vooruitschuiven.

Met het verdwijnen van de productschappen is een schakel weggevallen die altijd goed was in het neerzetten van een langetermijndoel. Daar konden we beleid op afstemmen. De schappen zagen vervolgens weer toe op behalen van de doelstellingen. Dat we die schakel missen, baart me zorgen. Ik denk dat de sectororganisaties deze rol moeten overnemen.

Terug naar het emissiedossier. Toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen gelden voor alle bedrijven, net zoals emissies in waterlopen leiden tot gebruiksbeperkingen voor iedereen. Notoire knoeiers (al dan niet bewust) trekken een wissel op alle bedrijven in de sector.

We pleiten voor strenge handhaving, nodig om een eerlijk speelveld te creëren tussen bedrijven. Onze ondernemingen concurreren immers met elkaar in de markt. Maar ik zie ook dat overheden niet willen investeren in handhaving. Dat is duur.

Moeten we het dan maar zelf oplossen als sector? Dat zijn we niet gewend in de land- en tuinbouw. Op de ministeries wijst men fijntjes naar de tankstationbranche. Die heeft het zelf geregeld.

Gewasbeschermingsmiddelen horen op het gewas en niet in het water. Maar nutriënten? Daar is de overmaat, en dus de norm, bepalend voor 'vervuiling'.

En de realiteit van vandaag? Met het bestuursakkoord waterzuivering probeert de glastuinbouwsector twee wetgevingen (milieu- en gewasbescherming) aan elkaar te koppelen met als doel schoner water en behoud van middelenpakket. Door een zuivering van restwater af te spreken per 1 januari 2018, een haalbare termijn. Een Kamermeerderheid beloofde dat met een motie voor een passende overgangstermijn voor middelen die al een zuiveringsetiket hebben of in de hertoelating zouden krijgen. In de emotie van de bijendiscussie wil een andere Kamermeerderheid imidacloprid acuut verbieden. Geeft Van Dam de emissievrije bedrijven die goed presteren nog een kans?